

22110279

SLOVENE A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
SLOVÈNE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
ESLOVENO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Wednesday 11 May 2011 (morning)

Mercredi 11 mai 2011 (matin)

Miércoles 11 de mayo de 2011 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Napišite komentar k **enemu** izmed naslednjih dveh besedil:

1.

6. prizor.

Pridejo Herman, kraljica Barbara, mladi Herman z ženo Blaženo. Celjska stojta, dvorno spremstvo.

- HERMAN:** Tu je naš kraj in naša domovina. Tu moj ljubljeni hrast. Po ustnem izročilu zasadil ga je davni kralj Samo, ko se je vračal zmagoslaven iz bitke s Franki v naše gnezdo Sovnek ob Savinji. Tu je rad počival moj ded, a oče moj je s carjem Karlom Češkim tu imel velik pogovor. Tu je prvi kralj bosanski, Štefan Tvrtko, obiskal svojo sestro Katarino, mojo dobro mater. Tu je z doma slovo jemala Ana Celjska, ko je vzela poročni prstan od Vladislava Jagiela, kralja Poljske.
- BARBARA:** In jaz sem tu pod hrastom prebedela tisto noč s teboj do zore. Še pomniš, oče? Vihar in grom in bliski so kumovali uri, ko je obstala krona ogrska nad Celjem.
- HERMAN:** Da, tu vse polno je spominov. Jaz sam se rad zatekam k temu velikanu. Zato postojmo malo, da vas danes še odtod pozdravim, vso mojo rodovino, med vsemi tebe prvo, o, kraljica. Glej, vazal in tvoj roditelj!
- BARBARA:** O, srečna, srečna sem, moj ljubi oče, da vidiš v žaru moje krone sijati naše celjske zvezde.
- HERMAN:** Hvala ti, hčerka in kraljica. Človeku mojih let pa gre že misliti na grob in preden blagoslovim vse posvetno, mi je dolžnost, da vse pregledam in da svojim delom dam izraz poslednje moje volje.
- HERMAN MLAJŠI:** Čemu te črne slutnje, oče? Podoben temu hrastu, nam živ in zdrav ostani dolga leta.
- BARBARA:** Dežele mnoge gledajo še sem na Celje, kako bo v valovanju narodov krenila tvoja volja.
- BLAŽENA:** Ne mine dan, da ne bi moj soprog in jaz prosila večnega Boga za tvoje zdravje.
- HERMAN:** Vsem hvala. Zavedam se, da vedno lahko še pretehtam sebe, zato verjamem rad, da vaša hvala je čista sestrica ljubezni. A koga ni med nami? Govori, sin moj, Herman!
- HERMAN MLAJŠI:** Odpusti, oče, ne odpiraj rane.
- HERMAN:** Kje je moj Friderik, povej, kraljica!
- BARBARA:** Visoki moj soprog ga je povabil k sebi v goste.
- HERMAN:** Visoki tvoj soprog naznanja po glasniku, da Friderika vodijo na skrivnih potih v Celje. Roke ima zvezane, pa spredaj, ne na hrbtu, saj on je vitez, prvenec moj in moj naslednik. Sto madžarskih konjenikov, to ni šala, to je že lepo spremstvo. In če je žejen, kraljevski svak, mu nudijo spoštljivo svojo čutaro. In v brzem diru jezdi na potu skozi mesta, da ne bi ljudstvo videlo in reklo: Glejte, Friderik Celjski, kraljevski svak, se vrača kot ujetnik na sodbo k svojemu očetu.
- BARBARA:** In oče mu bo sodil modro in po preudarku prizanesel svojemu prvencu.
- BLAŽENA:** Friderik je rod oskrnil, ime in celjsko čast razžalil, predvsem pa to častito sivo glavo.
- HERMAN:** Ni spora več o tem. Jaz nisem še pred nikomer pripogibal oči, zdaj jih moram. Moj dobri glas v velikem svetu velja kot suho zlato. Moja zvestoba naši Sveti Cerkvi je trdna skala in Rim se često je na njo opiral. Visoki cilji Celjskih šli so skladno s svetim nemškim carstvom in kroni ogrski sijaj množili. In mi bi bili kmalu *primi inter pares* in prvi med enakimi bi tu na našem sončnem Jugu zbirali moči – kdo ve? – za neizrečeno. Tu pride ta prevratnik, moj sin

prvenec in naslednik, ter s češkim strupom v sebi hoče v naših krajih zmede proti Sveti Cerкви, se roga sveti nemški kroni, vse po vzoru Husovih odpadnikov in krivovercev. Jaz molčim in
45 gladim mirno vse sledove, ki jih stori njegova grešna noga. Tedaj izvemo za naglo smrt njegove žene, blage Frankopanke, in govorica hitro to raznese kot zločin Celjana. Vse dvigne glave proti nam, vse kaže s prstom sem na Celje. O, dnevi žalosti, o, tisti težki dnevi! A on ošaben v sebi, brez dolžnega za ženo žalovanja, se zavleče drzno v svoj brlog z inočo in se z inočo poroči pred Bogom, on, Friderik Celjski, stopi v sveti zakon z Deseniško, ki izhaja od tam,
50 kjer se preprosto ljudstvo gnete v črnem znoju in množi v nesnagi. Tedaj sem treščil vanj in tožil sina kralju, a kralj, ne vem, če ravno milost mu daje, ko ga pošilja meni.

Anton Novačan, *Herman Celjski* (1971)

- Kaj je osrednji konflikt v odlomku in kako se povezuje z njegovo temo?
- Katera so najbolj opazna slogovna sredstva, ki jih uporablja dramatik, in kako učinkujejo na Vas?
- Kako na Vas deluje jezik, ki ga uporablja dramatik?

2.

Resničnost

Ko se želje spremenijo v sanje,
postane hiša pajčevinasta –
lovi roso in žarke
in je brez teže. Lahna, lepa, prosojna.

5 Tudi nebo in zemlja spodaj sta iz meglic –
ničesar ni trdnega.

In vendar je lepše biti v resnici.

Zaželeno in nadvse ljubljeno.
Ko se sanje začnejo uresničevati,
10 postane voda kamen,
veter je peščen vihar
in hiša je iz granita in gline.
Težka in blatna
kot življenje.

15 Hlepim po resničnosti.

Neža Maurer, *Dna tvojo kožo pišem svoje verze* (2008)

- Kako se naslov pesmi povezuje z njeno temo?
 - Kakšen kontrast vzpostavlja pesnica v prvi (1. do 6. verz) in drugi kitici (8. do 14. verz)?
 - Kako raba jezikovnih sredstev vpliva na Vaše zaznavanje razpoloženja, ki je izraženo v pesmi?
-